

Η «προσευχή» της Πάτι Σμιθ

VLADIMIROΣ ΝΙΚΟΛΙΖΟΣ

Μια ιδιαίτερη «προσευχή» τραγούδησε η Πάτι Σμιθ στο περίπτερο του Βατικανού στην Μπιενάλε της Βενετίας, στο πλαίσιο της έκθεσης της Αγίας Εδρας με τίτλο «The ear is the eye of the soul». Η ιέρεια του ροκ με τους μουσικούς της, «Soundwalk Collective», δημιούργησε μια μυσταγωγική ατμόσφαιρα. **Σελ. 15**

Ροκ προσευχή από την Πάτι Σμιθ για το περίπτερο του Βατικανού

Της απεσταλμένης μας
στη ΒΕΝΕΤΙΑ
ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Η Πάτι Σμιθ γράφει μικρές, σιωπηλές προσευχές. Μας το εξομολογήθηκε η ίδια ολοκληρώνοντας με τη δική της προσευχή την περίπου 30λεπτη site-specific περφόρμανς «A sonic prayer with Patti Smith», στην επίσημη έναρξη του περιπτέρου της Αγίας Εδρας του Βατικανού.

«Είμαστε τόσο ευγνώμονες που βρισκόμαστε εδώ. Είθε ο μυστικός κήπος να ανθίσει και να στραφεί προς το φως», είπε η σχεδόν 80χρονη ιέρεια της ροκ και ο συνδυασμός ποίησης και μουσικής με τη βραχνή φωνή της μέσα στον υποβλητικό, εντυπωσιακό μπαρόκ ναό του 17ου αιώνα, ενώ έξω βούιζε η τρέλα της 61ης Μπενάλε Τέχνης Βενετίας, ήταν μια μυσταγωγική εμπειρία. «Αν υπήρχε ένα πράγμα που θα μπορούσα να κάνω για εσάς / θα ήταν να γίνω ένα φτερό στον ουρανό / περνώντας μέσα από το φως. / Και έγινα ελεύθερη, δεν χρειάζομαι κανέναν. / Ήταν όμορφο. / Ήμουν ένα όραμα σε άλλο μάτι και είδα τα πάντα /

ένα μέλλον για όλους», τραγούδησε υπό τους ήχους των μουσικών της Soundwalk Collective.

Η έκθεση που φιλοξενεί το φετινό περίπτερο του Βατικανού στα Giardini αποτελεί μια πολιτιστική και πνευματική απάντηση στον θόρυβο, στην ταχύτητα και στον κατακερματισμό της εποχής μας. Η έκθεση με τίτλο «Το αυτί είναι το μάτι της ψυχής» («The Ear is the Eye of the Soul») λειτουργεί ως «προσευχή ακρόασης». Στην ουσία πρόκειται για δύο χώρους αφιερωμένους στη ζωή και στην κληρονομιά της μοναχής του τάγματος των Βενεδικτινών Χιλντεγκαρντ του Μπίνγκεν, ποιήτριας, θεραπεύτριας και συνθέτιδος, που έζησε τον 12ο αιώνα. Η πρώτη ενότητα φιλοξενείται στον μυστικό κήπο των Καρμυλιτών, το Giardino Mistico dei Carmelitani Scalzi στην περιοχή Καναρέτζιο – ένα χώρο συνήθως κλειστό στο κοινό, που μετατρέπεται σε βιωματική πηχτική εγκατάσταση. Μέσα από έργα καλλιτεχνών όπως η Σμιθ, ο Μπράιαν Ινο, η Μέρντιθ Μονκ και ο Τζιμ Τζάρμους, οι φυσικοί ήχοι του κήπου συνομιλούν με μουσικές και ποιητικές συνθέ-

«Ήμουν ένα όραμα σε άλλο μάτι και είδα τα πάντα / ένα μέλλον για όλους», τραγούδησε η Πάτι Σμιθ στην εκκλησία του 17ου αιώνα, μια site-specific περφόρμανς στην επίσημη έναρξη του περιπτέρου της Αγίας Εδρας στη Βενετία.

σεις, δημιουργώντας μια εμπειρία στοχαστικού περιπάτου. Οι επισκέπτες περιηγούνται στον κήπο με ακουστικά, ενώ η Soundwalk Collective έχει δημιουργήσει ένα ειδικό σύστημα που «ακούει» σε πραγματικό χρόνο τη φύση – από τον άνεμο και το νερό έως τη βιοηλεκτρική δραστηριότητα των φυτών – μετατρέποντας τα φυσικά δεδομένα σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη σύνθεση.

Το δεύτερο σκέλος του περιπτέρου αναπτύσσεται στο συγκρότημα της Chiesa di Santa Maria Ausiliatrice, στην περιοχή του Καστέλο, όπου διαμορφώνεται ένα σύγχρονο scriptorium – όπως στα μεσαιωνικά ευρωπαϊκά μοναστήρια – αφιερωμένο στην κληρονομιά της Αγίας Χιλντεγκαρντ φον Μπίνγκεν. Εγκαταστάσεις, αρχεία και νέα εικαστικά έργα 24 καλλιτεχνών αντλούν έμπνευση από τα όραματά, τα κείμενα και τους ύμνους της ηγουμένης, θεραπεύτριας και διανοούμενης από τον Μεσαίωνα.

Η διεθνής διοργάνωση τέχνης, εν τω μεταξύ, συνεχίζει να υφίσταται τις επιπτώσεις των γεωπολιτικών αντιπαραθέσεων.

Στον απόηχο της πρωτοφανούς 24ωρης απεργίας που οργάνωσαν η συλλογικότητα Art Not Genocide Alliance και τοπικές ακτιβιστικές ομάδες – με χιλιάδες διαδηλωτές να κατακλύζουν τους δρόμους και συγκρούσεις με την αστυνομία – έγινε χθες γνωστό ότι καλλιτέχνες που συμμετέχουν τόσο στη διεθνή έκθεση της Αρσενάλε όσο και σε εθνικά περίπτερα αρνούνται να αξιολογηθούν ή να συμμετάσχουν στη διαδικασία κρίσης για τα επίσημα βραβεία της διοργάνωσης, τα οποία πρόκειται να απονεμηθούν στις 22 Νοεμβρίου, εκφράζοντας την αντίθεσή τους στη λογική της καλλιτεχνικής «διάκρισης» μέσα σε ένα περιβάλλον παγκόσμιας κρίσης και πολέμου.

Η περφόρμανς δημιουργήθηκε στο πλαίσιο συνεργασίας του The Dicastery of Culture and Education for the Vatican και της Soundwalk Collective με το Onassis Culture. Θα ακολουθήσει και άλλο πρότζεκτ με τη Soundwalk Collective στην Αθήνα την επόμενη σεζόν.